

MME ANAM-UTOM OTỌ KIET YE ABASI

Utom Mme Apostle 18:24-28; 1 Nwedi Corinth 1:11, 12; 3:4-9

OYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 337

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Ntem ke anditọ ye andibọk ke mmọn edi ukem-ukem; mmọ kiet kiet eyenyuń ebọ utip mmọ, nte ekemde ye utom mmọ. Koro nnyin isańa ikpat kiet idi mme anam utom Abasi. Mbufo edi ińwań eke Abasi ọkọtode, edi ufọk eke Abasi ọkọbopde” (1 Nwedi Corinth 3:8, 9).

I Nti Ido Abasi Ke Apollos, Asańa-utom Abasi Emi Ekebemde Iso Odu

1. Apollos ama ọbọ ukpep-ńkpọ oto Nwedi Abasi, Utom Mme Apostle 18:24, 25; Nwedi Mbon Colossae 1:10; 2 Nwedi Timothy 2:15
2. Enye ekedi owo ndon-ikọ emi akadade enọ esie ọnọ Abasi ubọń, Utom Mme Apostle 18:24, 25; Nwedi Mbon Ephesus 4:8, 11-13; Nwedi Mbon Rome 12:5-8
3. Ye nsuhọre-idem ke esit esie, enye ama onyime ndibọ item, Utom Mme Apostle 18:26; Nwedi Mbon Rome 12:10, 16; James 3:13-17
4. Enye ama ofiop ke Spirit, etiń, onyuń ekpep mme owo ke ntiń-enyin ye uko, Utom Mme Apostle 18:25, 26; Ecclesiastes 9:10; Nwedi Mbon Rome 12:11; Nwedi Mbon Galatia 4:18; Isaiah 62:1; 2 Nwedi Corinth 9:2
5. Abasi ama ọdiọń utom esie, eyighe iduhe ndidọhọ ete ke ediwak owo ema enim ke akpanikọ ebe ke enye, Utom Mme Apostle 18:27, 28; 1 Nwedi Corinth 3:5
6. Paul akada Apollos ye Peter nte mme uwut-ńkpọ, ye idem esie ndikpep mbańa ńkpọ ndik emi odude ke unyańa itie ada-usuń ke ńkpọ Spirit, ńko ndiwut ndusuk owo unana ifiok emi edude ke ido nte mmọ ekponode mme ada-usuń mmọ, 1 Nwedi Corinth 1:10-13; 3:4-9, 21-23; 4:6

SE EKPEPDE EBAŃA

Apollos ekedi owo emi Abasi okotimde ọdiọń utom esie. Enye ekedi anam-utom ọtọ kiet ye Paul ye mme Mbet eken emi ekekpade utom man enam usuń erinyańa otim ańwańa ke idut Asia ye ke obio Europe ye ke kpukpru mme idut emi ekefiokde ke ererimbot ini oro. Ke etimde ese edu-uwem ye mme idaha owo Abasi emi, emi ńko mme Mbet ekenyuń etorode, emi ekeme ndińwam uwem nnyin otim ọfon ke ndinam utom Abasi.

Eme Enọ Ukpep-ńkpọ Oto Ke Nwedi Abasi

Apollos ekedi owo Jew emi okonyuń enyenede ifiok abańa Edisana Nwedi Abasi oto ke ukpep-ńkpọ emi kpukpru owo emi ekemanade eduk ke ubon Jew ekebode. Ekpri akparawa ntem ekenyene ndikpep nsin ke ibuot, ediwak ikọ Moses ye kpukpru mme Psalm. Ufọk kiet kiet ekesinọ Abasi ukpono ke mme akam emi ekesebọńde ke kpukpru ini ntem ke usen uwem mmọ. Ema esinam mme usọrọ enyuń eta unam uwa.

Mme ete ye mme eka eyo mfin eyenam ọfon nditiene uwut-ńkpọ emi, nnyuń ntiń enyin ke ndinọ nditọ mmọ item ke Ikọ ye ke uduak Abasi. Oto ke ntak unana ukpep-ńkpọ emi, nnyin ikut nsọń-ibuot ye idiok edu-uwem ke otu ńkpri nditọ nte eyọhọde ke obio.

Eme ekpep Apollos “usuń Ọbọń.” Ndusuk ekeme ndito ke ufiop-ufiop ima emi enye ekenyenede ọnọ Ikọ Abasi ye edikpep emi otode Edisana Spirit ndien eda enye esim ifiok Eyen Abasi. Nkpon-nkan idaha eke enye emi oyomde ndidi anam-utom ke ińwań Ọbọń anade enyene edi ndidu uwem nte ekemde ye Ikọ Abasi ndinyuń mbọ item ọyọhọ ukpep-ńkpọ ke ido Abasi. Enye enyene ndisọń odudu ke ńkpọ Abasi, enye onyuń ọbọ utọ odudu emi oto ke ndidia ọkposọń udia eke edude ke Ikọ Abasi. Nte enye ayakde idemesie ọnọ Abasi, ntre ke enam enye odot oto ke Spirit Abasi, ye ke akpanikọ eke odude ke Ikọ Abasi; man ekeme ndinam utom emi Abasi ọnọde enye ndinam. Do ndien ke enye akabare edi anam-

utom emi “minyeneke ntak ndikop but.” Ifiok Iko Abasi ama otim añwam Apollos ke nditiñ ikọ ye udon nno mmọ efen mbaña Christ ye mfon erinyaña Esie.

Nsuhore-Idem

“Okposuk edi nte enye ofiokde baptism John ikpoñ,” akana nte Apollos obo item ke abaña mkposon ukpep-ñkpọ Jesus. Ke ntak ndutuhọ emi mme Jew ekecutde ke Rome, ema ebin nti mbet Oboñ Jesus Christ iba efep ke Rome (Utom Mme Apostle 18:1, 2). Mmọ ñko, nte Paul, ekedi mme odok ufok-ofon. Sia Paul akanamde oruk ubok-utom kiet ye mmọ, enye okoduñ ye Aquila ye Priscilla ke Corinth. Mmọ ema enyene utibe andikpep ebe ke Paul, eyighe iduhe ndidohọ ete ke mmọ ema etim ebọ ukpep-ñkpọ ke Iko Abasi. Ke ini Aquila ye Priscilla ekekopde nte Apollos etiñde ikọ ke ebiet ukpono mme Jew ke Ephesus, mmọ ema “eda enye enyofn ufok, etim eyarade usuñ Abasi enọ enye” (Utom Mme Apostle 18:26). Edu-uwem esie ekedi se etorode, koro ke enye akakade Corinth, nditọ-ete ke Ephesus ema enọ enye iberedem ke Spirit, enyuñ ewet ñwed ebaña enye enọ nditọ-ete ke Greece (Utom Mme Apostle 18:27).

Ata ediwak owo imaha ndibọ item. Mmọ ekere ete ke mmimọ imoyuhọ ke idem mmimọ, ñko mmọ iyomke ndikpañ uton nno uñwam emi Abasi ekemedede ndinọ mbe ke owo efen emi edide kiet ke otu mme asaña-utom Esie. Edi Apollos ama obo uñwam oro, oro ñko ekedi ntak eke Abasi akadade enye anam utom nte okọ-ukpoñ.

Nsin-Ifik Ye Ntiñ-Enyin

Ukem nte nsaña-utom esie Paul, Apollos ama ofiop ke Spirit - etiñ enọ nnyin ete ke enye ama etiñ ikọ onyuñ ekpep ñkpọ ye ntiñ-enyin. Mme nti idaha iba emi ema ediana otọ kiet eñwam ke ndinam utom esie okut unen. Ediwak ini nnyin imokut mme mmọ emi enyenede ifiop-esit edi ebede ekpoñ ntotuñ ukpep-ñkpọ inyuñ idaha ini iduñore mme akpan ukpep-ñkpọ Edisana Spirit adade anyaña mme ukpoñ. Ntem ke mmọ etre ndikut mme utip emi ekpetienede ifiop-esit mmọ. Ndinyene nsin-ifik ye ntiñ-enyin edi se kpukpru nnyin ikpoyomde. Nnyin ikpenyene ndinyene ifiop-esit ndinam kpukpru se anade nte inam, ndien akpana ida kpukpru se anade nte inam isim utit, okposuk edi nte oruk nsin-ifik emi oyomde okposon utom ye ñwa-idem eke nnyin mimaha.

Enye “etiñ onyuñ otim ekpep mme owo ñkpọ abaña Jesus.” Enye ama ama ndinam añwaña mme owo ete ke Jesus ama akpa, onyuñ eset ke mkpa; ñko, Enye ke akpanikọ edi Eyen Abasi, idighe ikpikpu “Eyen Abasi” nte mmọ emi ekabarede Ñwed Abasi eyo emi etiñde. Ibohoke Enye ekedi Eyen Abasi, emana Esie, mkpa Esie ke Kros, eriset Esie ke mkpa ye mme ukpep-ñkpọ Esie kpukpru ekpekededi ikpikpu. Abasi emi akamanade ke mbiet owo ikpoñ ekeme ndifen nnyuñ nsio idiok-ñkpọ ke esit owo mfep.

Uko

Apollos ama enyene uko emi okotimde ofon. Enye ikabiatke ini ndiduk ke mkposon ebiet ukpep-ñkpọ mme Jew, nnyuñ ñkworọ ukpep-ñkpọ Christ. Ke enye ama okobọ item ke ubok Aquila ye Priscilla, enye ama etiñ onọ mme Jew ete ke Christ ama edi nte Andinyaña ererimbot, ñko ke Enye ekedi (Messiah) mmọ. Enye ama okworọ Iko Abasi uko-uko onyuñ akabare ediwak owo onọ Akpanikọ. Enye ikadaha edem ke nditiñ mbaña enyiñ Owo kiet emi enye akamade eti eti. Ke ntak emi, ñwak ñkan ibat owo ema ekop edisana etop Iko Abasi ekan nte ekpedide edieke enye mikpenyeneke uko ke ndinam utom Abasi.

Edidiana Kiet

Ke emi ama ekebe, ke isañ ukworọ Iko Abasi Paul oyohọ ikata, Paul ama ewet onọ nditọ-ete ke Corinth kpa ñwed emi Edisana Spirit osuk omumde onim onọ nnyin. Ana nte iti ke ini isuk ikpepde akpa ñwed emi Paul ekewetde onọ mbon Corinth, ite ke mme item emi edi se ekewetde ndida nnefiere mme ndiọi edinam emi ekeyakde eka iso ke Ufok Abasi do. Ndusuk ñkpọ oro enye akasuade onọ mmọ ekedi ata idiok-ñkpọ: kpa idiok-ñkpọ emi mmọ eke ema ekebọ erinyaña ini kiet ko, mmọ emi ekedide mme andinim ke akpanikọ emi ekasuk ekade iso ndinim idem mmọ nte mbon Abasi okposuk edi nte mmọ ema ekeduok erinyaña mmọ ke ntak idiok-ñkpọ emi mmọ ekekoidekoi enam. Mme ndiọi owo emi ekessin ndutime ke otu nditọ Abasi.

Mme n̄kpọ eken emi Paul ekewetde abañā ikedighe ata n̄wọrọ-nda idiọk-n̄kpọ emi mme owo ekenamde, edi ekedi mme edinam eke ekemedede ndida owo nsin ke idiọk-n̄kpọ, mme edimenere obukidem, mme ndutime emi ekemedede ndinam mme owo ewọn̄ore ekikere ekpọn̄ Abasi. Paul ama ewet n̄ko abañā ido obukidem emi okodude ke esit ndusuk owo eke akanade nte eda Iyip Christ eyet esio, ye n̄kpọ-ndik emi kiet ke otu mme n̄kpọ emi ekemedede ndida nnọ mmọ eke minyeneke ubọk ke mme idiọk-n̄kpọ emi kaña.

Paul ama okut nte ndusuk owo ekenyenede udọn̄ ndimek ndusuk owo ke otu mme ada-usuñ mmọ, nnyuñ nsuhore itie mme ada-usuñ eken. Ndusuk ekedọhọ ete: “Ami nda ke n̄kañ Paul” “Ami nda ke n̄kañ Apollos,” mme “Ami nda ke n̄kañ Cephas;” n̄ko mmọ eken ekedọhọ ete “Ami ndi eke Christ” Paul ke eyo esie ama okut ata n̄kpọ ndik emi odude ke utọ edinam oro. Ke akpa ifet, enye ama ekere onyuñ okut nte oruk ido ntem edide mme ido obukidem. Se isitienede mme oruk ido ntem esidi eñwan ye utọk. Nte Paul okokutde, emi ọkọwọrọ ete ke ubahare oduk ke otu nditọ Abasi, ke ntre, ama ọbiọn̄ọ Spirit Abasi ndinam utom Esie ke otu mmọ.

Odu mme owo mfin, emi eyomde ndusuk mme ọkwọrọ Ikọ Abasi ekwọrọ Ikọ enọ mmọ, mmọ eken ikpọn̄-ikpọn̄ ebọn̄ akam enọ mmọ man udọn̄ọ okure, ndusuk eken ebọn̄ akam enọ mmọ man mmọ ebọ erinyaña, ke ini mbio eken enode mmọ item. Edieke Paul ye Apollos ekpedude mi ye nnyin, mmọ ekpekot oruk mme owo emi “mbon obukidem.” Paul ama ewet ete: “Nte Christ edida udeme ye mmọ eñwen? Nte ekewot Paul ke krọs enọ mbufo? Mme ekenim mbufo baptism esin ke enyiñ Paul?” (1 N̄wed Corinth 1:13). “Adaña nte owo mbufo kiet ọdọhode ete, Ami nda ke n̄kañ Paul, enye eken onyuñ ọdọhode ete, Ami nda ke n̄kañ Apollos; nte mbufo idighe owo obukidem? Apollos edi nso? Paul onyuñ edi nso? Mmọ edi mme isuñ-utom, emi okotode mmọ mbufo enim ke akpanikọ, nte Ọbọn̄ ọnode mmọ kiet kiet. Ami n̄kọtọ, Apollos ọkọbọk ke mmọn̄; edi n̄kọri oto Abasi Koro nnyin isaña ikpat kiet idi mme anam-utom Abasi: mbufo edi iñwan̄ eke Abasi ọkọtode, edi ufọk eke Abasi ọkọbọpde” (1 N̄wed Corinth 3:4-6, 9).

Nnyin imọfiọk ite ke mme ọkwọrọ-ikọ emi Abasi onimde ke ibuoṭ mme ufọk Abasi edi se ekpebode “ke Ọbọn̄ ye ọyọhọ idaresit,” enyuñ enọ oruk owo emi “ukpono” (N̄wed Mbon Philippi 2:29), ekpono mmọ “eti eti ke ima kabaña utom mmọ” (1 N̄wed Thessalonica 5:13), “yak ebat ete mbiowo eke etimde ekara edot akwa utip” (1 N̄wed Timothy 5:17); ndien enyene ndikop uyo nnyuñ nsuk ibuoṭ nnọ mmọ nte mmọ emi ekpemedede eyom ufọn̄ ukpọn̄ mbufo, nte mmọ emi enyenede ndinọ Abasi ibat,” (Mme Hebrew 13:17). Edi nditọ Abasi inyeneke ndibat mbon Abasi emi ke idaha ke idaha ke oruk usuñ emi ekemedede ndida ubahare ye utọk ndi ke otu mmọ emi enimde ke akpanikọ. Mbon ufọk Abasi inyuñ inyeneke ndibọ etop ukwọrọ-ikọ Abasi nte ekpedide ikọ idem mmọ, edi enyene ndibọ Ikọ Abasi nte etop eke otode Abasi.

MME MBUME

1. Apollos okoto ewe idut? Enye akamana ke mmọn̄?
2. Nso oruk n̄wọrọ-nda enọ ke Abasi ọkọnọ owo Abasi emi – kpa enọ emi enye akadade anam utom ọnọ Abasi?
3. Ọwọrọ nso ndidọhọ ete ke “ema ekpep Apollos ke usuñ Ọbọn̄”?
4. Ekedọhọ ete ke Apollos ama enyene “ifiop-esit ke Spirit.” Nso oruk mfọn̄ efen ke enye ekenyene emi akanamde ifiop-esit esie ke Abasi ọyọhọ?
5. Mme anie ekekop Apollos etiñde ikọ ke Ephesus? Nso ke mme owo emi ekenam enọ enye? Ewe edu-uwem owo Abasi ke Apollos okowut ke ini mme mbet emi ekesobode, ye enye?
6. Paul ama etiñ abañā idemesie ete ke imọ ikọtọ, n̄ko ke imọ ikedi ọbọp-ufọk emi enyenede ifiọk. Nso idaha ke enye ọkọnọ Apollos ke ikọ esie?
7. Nso idi kiet ke otu mme n̄kpọ emi esinde ubahare ye utọk ke otu ikọt Abasi?